

د افغانستان د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا
د امریکا متحدو ایالتونو د نړیوالې پراختیا ادارې (USAID) د قحطۍ د واردمخه خبرداري سیستمونو د شبکې (FEWS NET) لپاره
د ۲۰۱۹ کال د اکتوبر میاشتې له درېیمې څخه تر نهمې نېټې پورې

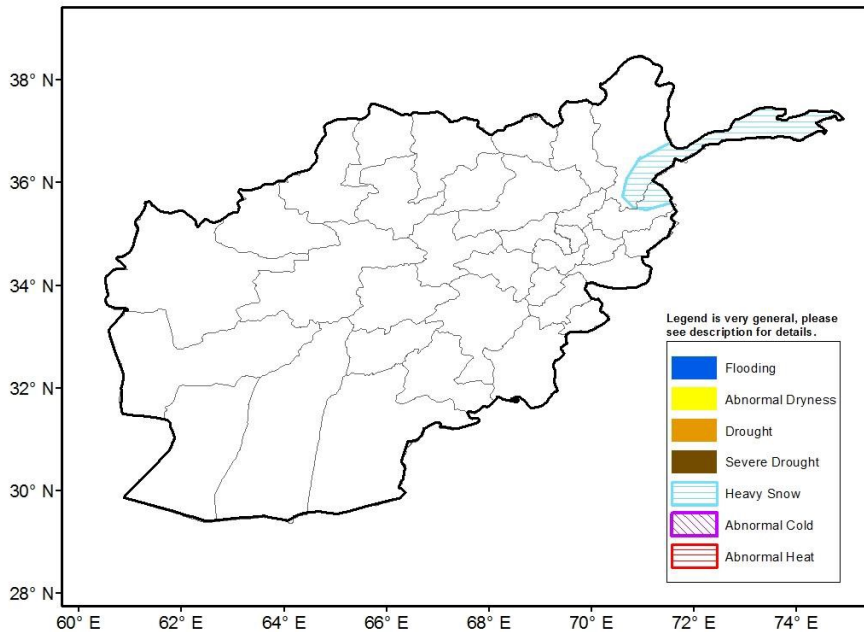
د تودوخې درجه:

د تېرې اونۍ په اوږدو کې د تودوخې درجه په افغانستان کې په منځنۍ توګه له متوسط حد څخه یوڅه لوړه وه. په ټول افغانستان کې د اوه ورځو مثبت انحرافونه په متوسط ډول د سانتي ګراد د ۶ تر ۹ درجو په اندازه په ثبت ورسېدل. په سویلي او لویدیځو ولایتونو کې د تودوخې تر ټولو لوړه درجه د سانتي ګراد د ۴۰ درجو په شاوخواه کې وه. د تودوخې تر ټولو ټیټه درجه د هېواد د شمال ختیځ له لورو څو څو څخه پرته په نورو سیمو کې د کنگل له درجې څخه لوړه وه.

د وړاندوینې پر بنسټ د وړاندوینې د دورې په ترڅ کې به په افغانستان کې له نورمالې کچې څخه لږ تودوخه خو په دویمه نیمايي کې به د نورمالې کچې په پرتله لوړه احساس شي. ددې شونتیا شته چې له نورمالې کچې څخه د لوړې تودوخې تر ټولو لوړه کچه (د سانتي ګراد د ۸ تر ۱۲ درجو په اندازه) د هېواد په سویلي او لویدیځ کې ولیدل شي. په ډېر شمېر ټیټو پرتو سیمو کې ددې شونتیا شته چې د تودوخې تر ټولو لوړه درجه د سانتي ګراد د ۳۵ درجو په شاوخوا کې وي او د صفر درجې څخه ټیټه تودوخه په لورو پرتو سیمو پورې محدوده وي.

ورښت:

د تېرو اوو ورځو په اوږدو کې هوا په موسمي لحاظ د افغانستان په ګڼ شمېر سیمو کې وچه وه. د نباتي پوښښ کچه په متوسط حد کې ده چې البته دغه وضعیت د کال دغه وخت ته په کتو سره چې د وچ موسم پای دی، څه غیر معمولي خیره نده. د نباتاتو ټیټ شاخص په تېره بیا د هېواد په سویلي ختیځ باندې متمرکز دی ځکه چې په دغو ځایونو کې د هند د ورښت د اقلیم اړوند بارانونه په دغه دویمې موسم کې له نورمالې کچې څخه لږ ول. وړاندوینه شوې ده چې د وړاندوینې دورې په لومړیو کې به د اتموسفیر په لورو طبقو کې د ټیټ فشار یو سیستم رامنځ ته شي چې له امله به یې د افغانستان د شمال ختیځ په لورو پرتو سیمو کې درنه واوره وشي. د هغو سیمو لپاره چې پکښې ښايي د اوږې اندازه له ۳۰ سانتي مترو څخه ډېره وي د درنې اوږې د ورېډو خبرداري ورکړل شوي دي. په نورو سیمو کې د ورښت د نه کېدو او وچې هوا وړاندوینه شوې ده.

د منځني آسيا د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا

د ۲۰۱۹ کال د اکتوبر میاشتي له درېيمې څخه تر نهمې نېټې پورې

د تودوخې درجه:

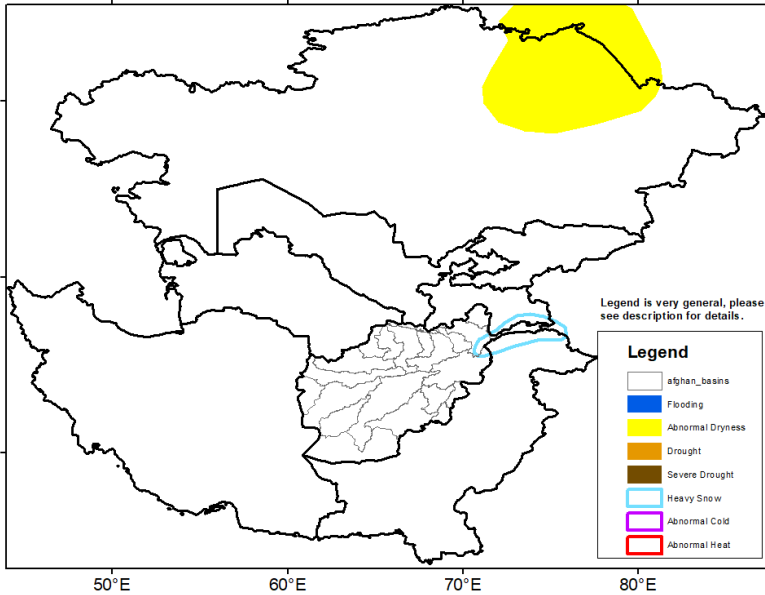
د سپتامبر میاشتي په وروستيو کې د قزاقستان له شمال څخه له نورمالې کچې څخه د تېټې هوا او د کنگل کېدو د جبهې رپوټ ورکړل شو (څرنګه چې د تودوخې تر ټولو نېټه درجه له ۲- څخه تر ۶- پورې وه). د سيمې په پاتې برخو کې د تودوخې درجه له نورمالې کچې څخه لوړه وه.

د هواپېژندنې د ملونو د وړاندوينې له مخې به د اکتوبر میاشتي په لومړيو کې په مرکزي آسيا کې د تودوخې اندازه له نورمالې کچې څخه لوړه وي. له صفر درجې څخه نېټه تودوخه به د قزاقستان په شمال ختيځ او د قرغيزستان، تاجکستان او افغانستان په لوړو پرتو سيمو پورې محدوده وي.

ورښت:

د تېرې اونۍ په اوږدو کې د قزاقستان په شمال لويديځ کې سپک او متوسط بارانونه (تر ۲۵ ملي مترو پورې) وشول. له کومه ځايه چې په ټوليزه توګه د ۳۰ ورځني ورښت ټولګه په منځنۍ توګه له نورمالې کچې څخه لوړه وه، د غیر نورمال وچکالي خبرداري چې د قزاقستان شمال لويديځ ته ورکړل شوي وو بېرته اخیستل کېږي. د سپکو ورښتونو سره سره چې د قزاقستان په شمال ختيځ کې وشوې، غیر نورمال وچوالی لا اوس هم په دغې سيمه کې دوام لري.

وړاندوينه شوې ده چې د وړاندوينې دورې په لومړيو کې به د اتموسفير په لوړو طبقو کې د تېټ فشار يو سيستم رامنځ ته شي چې له امله به يې د افغانستان د شمال ختيځ په لوړو پرتو سيمو کې درنه واوره وشي. د هغو سيمو لپاره چې پکښې ښايي د واورې اندازه له ۳۰ سانتي مترو څخه ډېره وي د درنې واورې د ورېدو خبرداري ورکړل شوي دي. په نورو سيمو او قزاقستان کې د ورښت د نه کېدو او وچې هوا وړاندوينه شوې ده.

يادونه: د خطرونو د وړاندوينې دغه نقشه د موجودو جوي/ اقليمي معلوماتو او د هوا د حالاتو د لنډ مهالې تر منځ مهالې (تر يوې اونۍ) وړاندوينې پر بنسټ ولاړه ده او د کرنيزو حاصلاتو پر وضعیت او څرخايونو باندې د هغو بالقوه اغېزې څېړي. هغه سيمې چې پکښې غیر نورمال شرايط ليدل شوي دي شاوخوا يې کړی چاپېره شوي ده. د لويې وچې په کچه دغه مقياس کې د دغو کړيو ټولې پوځي په تقريبي ډول وړاندې شوي دي. دغه محصول موسمي اوږدمهالې اقليمي وړاندوينې نه کوي او دم کړی يا راتلونکي کې د خوارو خونديتوب ته هم کومه اشاره نه کوي.

د قحطۍ د واردمخه خبرداري سيستمونو شبکه (FEWS NET) د امريکا د متحدو ايالتونو د نړيوالې پراختيا ادارې (USAID) له خوا تمويل شوي يوه پروژه ده چې د خوارو د خونديتوب د وضعیت په اړه د عيني معلوماتو د برابرولو په ډګر کې فعاليت کوي. د دغې شبکې ليدلوري لږومأ د USAID اويا هم د امريکا متحدو ايالتونو د حکومت د ليدلورو منعکسونکي ندي. د هوا د حالاتو وړاندوينې چې د دغې شبکې له خوا وړاندې کېږي د FEWS NETG د سيمه ييزو دفترونو او مرکزي دفتر، ، USDA ، USGS ، NOAA-CPC ، NASA او د اړوندو هېوادونو د يو شمېر نورو ملي او سيمه ييزو ارګانونو د ګډ کار محصول دی. مهرباني وکړئ د دغه محصول په اړه خپلې پوښتنې او نظرونه دغې برېښنا پتې Wassila.Thiaw@noaa.gov ته واستوئ او يا هم له 301-683-3424 شمېره 1 شمېره ټلېفون سره په اړيکه شئ. همدارنګه کولای شئ د USAID FEWSNET د کړنو په تړاو خپلې پوښتنې د USAID د پروګرامونو د مدير ښاغلي ګيري ايليرتز د ټلېفون شمېرې 1-202-254-0204 يا د نوموړي برېښنا پتې geilerts@usaid.gov باندې راواستوئ.